

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาขอ
นำเสนอสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้คือ

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. วิธีดำเนินการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผลการศึกษา
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจำแนกตามหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา แบ่งออกได้ตามลำดับดังนี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกได้ดังนี้คือ

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 282 คน ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ตำบลสะอาดสมบูรณ์ จำนวน 946 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์. 2552 : 1-10)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 282 คน คำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาศึกษา ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ใน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอน การสำรวจข้อมูล ขั้นตอน การจัดทำประชาคม ขั้นตอน การประกาศรายชื่อ และ ขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพ

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่ตั้งของหมู่บ้าน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ขั้นตอน จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ขั้นตอนการจัดทำประชาคม ขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายชื่อ และ ขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการศึกษา

1. ผลการศึกษา ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 ระดับระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุใน องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน โดยเรียงลำดับขั้นตอนการ จ่ายเบี้ยยังชีพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าต่ำสุด คือ ขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายชื่อ ขั้นตอนการ จัดทำประชาคม ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพและเมื่อพิจารณาเป็นราย

ข้อในแต่ละขั้นตอน พบว่า 1) ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล อยู่ในระดับมากทุกข้อ 2) ขั้นตอนการจัดทำประชาคม อยู่ในระดับมาก 5 ข้อและอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ 3) ขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายชื่อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ และ 4) ขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพ อยู่ในระดับมากทุกข้อ

2. ผลการศึกษา ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุในองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ผู้สูงอายุ จำนวน 14 หมู่บ้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และผู้สูงอายุ จำนวน 2 หมู่บ้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ขั้นตอนการประชาคม ขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายชื่อ และขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ ทั้ง 16 หมู่บ้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ควรเปิดเผยข้อมูลและสิทธิเกี่ยวกับการรับเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุแก่ประชาชนทั่วไป และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรออกสำรวจข้อมูลเองและต่อเนื่อง เพื่อมิทำให้เกิดข้อผิดพลาด

ขั้นตอนการจัดทำประชาคม ควรตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติครบถ้วนก่อนที่จะเสนอต่อที่ประชุมประชาคมท้องถิ่น และอบต. ควรมีการประชาสัมพันธ์ในการจัดประชุมประชาคมอย่างทั่วถึง เพื่อให้ได้ข้อมูลความต้องการที่แท้จริง

ขั้นตอนการจัดทำบัญชีรายชื่อ ควรจัดทำทะเบียนประวัติผู้ที่ได้รับเงินสงเคราะห์ไว้เป็นหลักฐานทุกคน และการจัดทำบัญชีรายชื่อควรจัดส่งให้ตัวแทนของแต่ละหมู่บ้านตรวจสอบก่อน 3 วัน

ขั้นตอนการจ่ายเบี้ยยังชีพ ควรจ่ายเบี้ยยังชีพอย่างสะดวก รวดเร็วไม่ต้องรอนาน และอบต.จ่ายเบี้ยยังชีพทุกเดือน

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษา ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน สะท้อนให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เบี้ยยังชีพเป็นเงินสงเคราะห์แบบให้เปล่า และเป็นนโยบายของรัฐบาล ที่กระทำผ่านองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น การจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุโดยองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ จึงเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานนโยบายรัฐบาลเพื่อให้ถึงกลุ่มเป้าหมายคือผู้สูงอายุ และกลุ่มเป้าหมายคือผู้สูงอายุ มองว่า เงินจำนวน 500 บาทที่ได้รับแม้จะไม่มากนัก แต่สามารถบรรเทาความเดือดร้อน รวมทั้งเงินดังกล่าวยังได้รับทุกเดือน จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในระดับสูง

2. ผลการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุเมื่อจำแนกเป็นรายข้อในแต่ละด้านหรือแต่ละขั้นตอน พบว่า อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงขึ้นไปถึงระดับสูงมาก โดยเฉพาะความพึงพอใจที่อยู่ในระดับที่สูงมากนั้นเป็นการดำเนินงานของอบต. เกี่ยวกับการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อคัดเลือกและจัดลำดับผู้สูงอายุที่ควรจะได้รับเบี้ยยังชีพก่อน- หลัง ทุกครั้ง ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้เป็นโอกาสให้ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านประชาคมหมู่บ้าน อันนำไปสู่การคัดเลือกและจัดลำดับผู้สูงอายุที่ควรได้รับก่อนหลัง รวมทั้งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการอย่างเปิดเผย

3. ผลการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้สูงอายุ เมื่อจำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า จำนวน 14 หมู่บ้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน แต่จำนวน 2 หมู่บ้าน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง 1 ขั้นตอน และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 3 ขั้นตอน สะท้อนให้เห็นว่า ผู้สูงอายุของแต่ละหมู่บ้านส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับสูงทุกขั้นตอน แต่ก็พบว่า มีผู้สูงอายุ จาก 2 หมู่บ้านที่มีความพึงพอใจในขั้นตอนของการสำรวจข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การสำรวจข้อมูลโดยอบต.อาจทำแบบเร่งรีบหรือสำรวจยังไม่ทั่วถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีอยู่ในหมู่บ้าน ทำให้กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้มองว่า ยังไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงแสดงความรู้สึกในลักษณะของความไม่พึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

การศึกษา ความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายดังนี้

1.1 จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก หรืออยู่ในระดับสูง แต่ยังไม่ถึงระดับสูงมาก อบต.ควรรักษามาตรฐานการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพให้อยู่ในระดับมากไว้ ในขณะเดียวกัน อบต. ควรปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ดียิ่งขึ้นเพื่อสร้างความพึงพอใจให้อยู่ในระดับมากที่สุดหรือพึงพอใจสูงสุด

1.2 จากผลการศึกษาที่พบว่า มีผู้สูงอายุจำนวน 2 หมู่บ้านที่มีความพึงพอใจในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อปรับปรุงการจัดการในขั้นตอนดังกล่าวนี้ อบต. ควรดำเนินการสำรวจให้ทั่วถึง และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่มีสิทธิในการรับเบี้ยยังชีพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

มีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้คือ

1. ควรศึกษาประสิทธิภาพการจัดสวัสดิการการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสวัสดิการการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างกลุ่มเพศ ระดับการศึกษา เพื่อทราบระดับความพึงพอใจที่มีหลากหลาย

4. ควรศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้สูงอายุเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการการเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพองค์การบริหารส่วนตำบลสะอาดสมบูรณ์ เฉพาะบ้านคอนทองและบ้านกาหลง ในขั้นตอนการสำรวจข้อมูลว่ามีสาเหตุอะไรที่ทำให้ความพึงพอใจของผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง